

No 42.

Af Herr Johan Fredrik Ekenman: Om beviljande af anslag för en jernvägsanläggning från Halmstad öfver Smålands stenar och Wernamo till Lamhult eller Säfsjö på Södra stambanan.

Sedan Riksdagen år 1869 ansett nödigt att understödja enskilda jernvägsanläggningar — hvilken nödvändighet oemotsägligt framgick ur det dubbla syftet att bereda tillflöden till statens stambanor och utjemna, för så vidt ske kan, de stora fördelar, som genom de sistnämnda beredas åt de delar af landet, hvilka utaf dem beröras, samt Kongl. Maj:t, på grund deraf, i nåder uppmanat menigheter, hvilka voro hugade att med egna uppoffringar jernbanor anlägga, att undersökning besörja samt ritningar och kostnadsförslag jemte utredning öfver påräknad trafik till Kongl. Maj:t ingifva, så har undersökning egt rum och bolag bildats för anläggning af en smalspårig jernbana från Lamhult å Södra stambanan öfver Wernamo till Warberg och handlingarne till Kongl. Maj:t öfverlemnats.

Den stora vigten af ifrågavarande bana för de orter, genom hvilka hon skulle komma att sträckas, har blifvit utförligt ådagalagd uti den underdåniga skrifvelse, i hvilken anslag till henne blifvit begärdt, och hvilken skrifvelse jag derföre härmed vördsamt åberopar. Men den af Kongl. Maj:t i nåder förordnade komité för granskning af förslag till enskilda jernvägsbyggnader har, utan att något egentligt skäl derför blifvit anfördt, icke funnit denna bana förtjena uppmärksamhet. Huruvida denna åsigt är grundad på mogen pröfning af alla för handen varande omständigheter, är jag jäfvig att bedöma och har derföre ansett mig böra underställa Riksdagen; otvifvelaktigt bör dock förslaget, hvad dess ändpunkt Warberg angår, öfvergifvas, derest den af komitén förordade banan Warberg—Borås skulle blifva anlagd. Men då vestra Smålands behof att med sina produkter af jern och trävaror samt mångfaldiga alster af industri, hvars ytterligare utveckling endast af lättade kommunikationsanstalter är beroende, tillgodoses i lika mån, om ändpunkten vid hafvet är Halmstad, så synes någon tvekan derom icke böra ega rum att — med bibehållande af förslaget om bansträckningen emellan Wernamo och den punkt, *Smålands stenar*, der en föreslagen bana, Halm-

stad—Jönköping, skulle komma att skära Wernamo—Warbergs-banan — banan borde sträckas åt vester till Halmstad, som redan nu är vestra Smålands afsättningsplats, och der dess behof af spanmål, sik, salt, kalk m. m. fyllas. Hvad åter banans fortsättning från Wernamo till Södra stambanan angår, så skulle måhända såväl statens som andra orters än Småland anspråk bättre fyllas, om på denna stambana en något nordligare ändpunkt valdes än Lamhult.

Derföre och ehuru jag fruktar att mötas med erinran, det fäderneslandets försvar kräver uppoffringar, som synas omöjliggöra understödjandet af enskildes företag, huru gagneliga de ock må vara, men för min egen del förmenar, att kraftansträngningarne för försvaret skola blifva utförbara, endast för så vidt det materiela välståndet i landet befordras genom alla de medel, som stå staten till buds, vågar jag härmed vördsamt föreslå,

att till anläggande af en jernbana med 3,5 fots spårvidd från Halmstad öfver Smålands stenar och Wernamo till Lamhult eller Säfsjö på Södra stambanan måtte anslås såsom understöd en fjerdedel af det belopp, hvartill anläggningskostnaden varder af Kongl. Maj:t i nåder fastställd.

Stockholm den 28 Januari 1871.

Joh. Fr. Ekenman.